

Apartheid Sverige

*om segregationens
konsekvenser*

Redaktörer:

Kurdo Baksi
Mats Ögren Wanger

fri tanke

INNEHÅLL

REDAKTÖRERNAS FÖRORD

Sverige dras allt mer isär. I revorna uppstår nya frågor ... 7

FÖRORD AV JANNE JOSEFSSON

»Sverige är inte längre ett land, det är delat« ... 15

AHMED ABDIRAHMAN

»Hur ofta blir jag bjuden på middag av någon som heter Mats?« ... 17

WIDAR ANDERSSON

»Att vi inte längre litar på varandra beror på en oansvarig invandringspolitik« ... 27

SUSANNA BIRGERSSON

»Det som kunde ha underlättat integrationen finns inte längre« ... 37

NIKLAS EKDAL

»Det finns förnekelse på båda sidor« ... 51

ÅSA FAHLÉN

»Politikerna har duckat och lagt över ansvaret på lärarna« ... 61

STEFAN FÖLSTER

»Därför lyckas Tyskland bättre som mottagarland« ... 75

BOEL GODNER

»Hela världen hörde larmet om en perfekt storm från Södertälje« ... 81

GÖRAN GREIDER

»Det djupnande klassamhället är motorn i segregationen« ... 95

PATRIK HADENIUS

»Att alla lär sig svenska löser inte segregations-
problemen«... 107

MAGNUS HENREKSON

»Sverige är på väg att förlora kampen om
våldsmonopolet«... 121

LENA MELLIN

»Hårdhänta åtgärder krävs för att bryta
bostadssegregationen«... 137

PM NILSSON

»Det är ett djävulskt fegt svek att skjutningarna
kan tillåtas pågå«... 143

NALIN PEKGUL

»Slopa flerbarnstillägget och stoppa Annie Lööf!«... 151

LENA POSNER-KÖRÖSI:

»I en demokrati ska man respektera att
man tycker olika«... 175

AZAM QARAI

»Segregationen och hedersförtrycket
förstärker varandra«... 187

MAGNUS RANSTORP

»Tiotusentals svenskar lever med helt parallella
regelverk«... 201

RISSA SEIDOU

»Vi har ett växande trauma som ingen pratar om«... 213

OLLE WÄSTBERG

»Politiken är helt frånvarande i de utsatta områdena«... 235

EFTERORD

Ukrainas sak blir Sveriges... 243

MAGNUS HENREKSON:

»Sverige är på väg att förlora kampen om våldsmonopolet«

Magnus Henrekson, professor i nationalekonomi, är senior forskare vid Institutet för Näringslivsforskning och välkänd för sitt engagemang för entreprenörskap och innovation. Han har också engagerat sig mycket i skolfrågan och vad det är som gör att pojkar från invandrarområden oftare slås ut och missar att fullgöra sin skolutbildning.

Han poängterar att gängkriminaliteten och den växande otryggheten hänger samman med skolans brister och att varningssignalerna funnits länge utan att politikerna agerat. I det här samtalet vill han diskutera hur man vänder den negativa spiralen och får alla – oavsett ursprung – att bli produktiva medborgare som känner stolthet över att vara med och bygga det framtida Sverige.

Du beskriver ditt eget liv som privilegierat. Känner du dig personligen skyddad från det eskalerande våld som vi dagligen läser om?

Jag är inte rädd, när jag var ung reste jag runt ensam på extremt låg budget i flera av världens farligaste länder. Men jämfört med för tio år sen så tror jag att allt fler tänker efter och ser till att inte ta onödiga risker. Exempelvis avstår jag

från att gå igenom en kulvert på kvällstid om det inte finns övervakningskameror och om det är i ett område som jag inte riktigt känner till. Där är det i dag i princip riskfritt för någon att slå ner och råna en person. Att tänka och agera så har helt enkelt blivit en rationell kalkyl.

Du är mycket engagerad i den svenska skolan. Hur ser du på att så många unga slås ut redan i skolan och lätt blir offer för destruktiva krafter?

Man måste fråga sig varför det är så många som misslyckas. En orsak är att det saknas en tydlig struktur gällande vilka ämnen man ska läsa, vad man ska behärska och vad man behöver träna på. Vilka krav man ska uppfylla för att hitta sin roll i det svenska samhället som vuxen person. När man inte vet vad som förväntas av en så upplevs livet som fragmenterat. Det är lätt att ge upp.

Och sedan, när man kommer hem till föräldrarna som frågar vilka läxor man har, finns det inga svar. För det är inte som förr med »prov på sidorna 38–72 i historieboken« eller »kapitel 3 och 4 i matteboken«. Om man haft det så skulle andelen pojkar som slås ut vara ofantligt mycket mindre. Och de skulle automatiskt lära sig det svenska språket på grund av att de läste och lärde sig meningsfulla saker, saker som de kunde förvissa sig om var viktiga för ett bra och produktivt liv som vuxen i Sverige.

En annan nyckelfråga är bristen på tillhörighet. Som invandrare måste man få chansen att till exempel lära sig svensk historia och svenska sånger för att förstå vad som engagerar ens svenska kompisar. Hur ska man annars komma in i de kretsarna om man inte ens vet vad som har format dem?

Svenskarna inbjuder inte till den kunskapen av rädsla för att människor med invandrabakgrund ska känna sig utanför eller »exkluderade« som det heter med ett finare ord. Då känns

det säkrare att hålla dem utanför helt och hållet. Men så är det inte – att bjuda in till den egna kulturen är att erbjuda tillhörighet. Som invandrare kan man både ha kvar den kultur familjen förde med sig och ta till sig den svenska.

Annars finns det risk för att man som ung söker sig till andra gemenskaper – i extremfallet den jihadistiska rörelsen. Där finns det alltid någon som säger sig vara beredd att ge tillhörighet. Det är så de som av missriktad välvilja exkluderas från majoritetskulturen manipuleras in i rörelsen. Jag ömmar för killarna som slås ut ur den svenska gemenskapen, men i många fall är det för sent att rädda dem. Många av dem kommer aldrig att kunna få ordning på sitt liv.

Du har debatterat dessa frågor länge. Men det var inte förrän hösten 2020 som dåvarande statsminister Stefan Löfven gjorde kopplingen mellan den stora invandringen till Sverige och problemen med gängkriminalitet. Varför är det först nu som man talar om det här?

Problemen har blivit så akuta att Stefan Löfven ansåg att han måste, han kunde inte förneka dem längre. Men det skulle ha gjorts för fem eller redan för tio år sedan. Det är ofta så med känsliga saker i Sverige numera – vi väntar med att ta upp ett problem tills det vuxit sig stort, i stället för att göra som vi gjorde när jag var barn: motar Olle i grind.

Hur ser du på den här frågan att människor stämplas som rasister om de kritiserar den svenska invandringspolitiken?

De som tror invandrare om mindre än de som är födda i Sverige är för mig de verkliga rasisterna. Denna föreställning har blivit mer eller mindre institutionaliserad i den svenska skolan – att man ska ha svårare för något därför att man är invandrare. Det rasistiska i den tanken är att inte förvänta sig

att en elev med invandrarbakgrund ska kunna eller vilja lära sig lika mycket som en elev med svensk bakgrund.

Invandrare brukar i många fall klara sig bättre för att de måste kämpa hårdare och det vet de om från början. De har ofta ett annat tryck i sig genom att vara *underdogs*, så egentligen borde inte det här problemet finnas överhuvudtaget.

Själv växte jag, och framför allt generationen före min, upp i ett Sverige där allt kontrollerades. Det var ingen som trodde att alla alltid talade sanning. Det var kontroll i positiv bemärkelse – det var skolläkaren, sköterskan, läraren, försäkringskassettjänstemannen. Man kunde inte komma och ljuga om att det hade hänt något på väg till skolan som gjorde att man kom för sent eller bara hitta på att man varit sjuk. Men det här välordnade och välfungerande Sverige som vi byggde finns inte längre. Och det byggde inte på snällhet, vilket många verkar tro i dag.

Det du säger kanske kan kallas för omsorg, inte bara kontroll?

Ja, det är omsorg. Ett välfunnet uttryck på engelska är »trust, but verify«. Det är vi numera dåliga på och som ett brev på posten har vi fått välfärdsbedrägerierna. Jag läste att det kan röra sig uppemot 40 till 50 procent av LSS-pengarna (LSS = lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade) som felaktigt betalats ut, det vill säga upp till tio miljarder i bedrägerier! Och man kan vårda människor som inte ens befinner i Sverige och till och med importera funktionshindrade från utlandet för sin egen vinning. Det är kanske fyra till fem heltidsanställda på en person och detta är inte ens kontrollerbart. Hur kan det komma sig att det är så stenhårda kontroller på allting som har med beskattning att göra, men inte på bidragssidan? Man tycks anse att bidragskontroller är integritetskränkande. Det är för mig en gåta att politiker, som aldrig missar att påpeka hur värdefullt det svenska välfärdssystemet är, inte prioriterar kontroll högre.

»Sverige är på väg att förlora kampen om våldsmonopolet«

Alla har givetvis rätt att säga nej till ett bidrag om de absolut inte vill bli kontrollerade.

Har Sverigedemokraterna blivit så stora på grund av att de etablerade partierna inte tagit tag i migrations- och integrationsfrågorna?

Ja, Sverigedemokraterna skulle ha varit ett randparti om de andra, främst Socialdemokraterna och Moderaterna, gjort det. Framför allt på landsorten och i mindre orter där man är mycket mer utsatt än i storstäderna. I en större stad kan ju medelklassen och övre medelklassen skydda sig genom att segregera sig. Jag är själv uppvuxen på landet och vet att det där är omöjligt att bara flytta ifrån problemen. Alla går i samma skola. Du kan inte skydda dig genom att flytta till ett särskilt område. Utanför storstäderna blir det därför mer akut och där är ju också Sverigedemokraterna starkare.

Är det för sent att ta tillbaka problemformuleringsinitiativet från Sverigedemokraterna i fråga om integration och migration?

Det tror jag inte. Men det räcker inte med att bara säga saker, man måste också göra något. Till exempel se till att rättssystemet kan agera mycket snabbare. Det ska inte kosta miljoner att lagföra en person. Dessa processer är inte anpassade till den typ och den volym av brottslighet som vi har idag.

Vi måste bli mycket mer effektiva när det gäller hur man agerar när bevisläget är klart. Bara en sådan sak som att det kan sitta hotfulla personer i rättssalen och titta på dig som vittnar. Såklart att man inte kommer ihåg någonting då. För den som blir vittne till ett gängmord är det i dag dåligt att ställa upp och vittna. Din adress är ett knapptryck bort och om du tillhör den halva av befolkningen som bor i en villa är du särskilt

utsatt. De kan avrätta dig eller nöja sig med att elda upp ditt hus för att göra klart för alla att man inte ostraffat kan vittna mot dem. I förlängningen innebär ansvaret mot sig själv och den egna familjen att man måste avstå från att vittna.

Är det inte ett stort politiskt svek att så många ungdomar rekryteras till de kriminella gängen och förstör både sina egna och andras liv?

Jo! Kriminologer räknar på hur många som blivit ihjäl-skjutna. Men för mig är den centrala frågan hur många gånger skjutvapen används överhuvudtaget. Vi är ju på en helt annan planet nu. Skjutvapnet i sig skapar en annan verklighet, en annan rädsla, ett annat samhälle.

Jag har åkt tunnelbana i Stockholm i princip varje dag under drygt 30 år och märker att det är en helt annan stämning nu. Det finns inte längre på kartan att en passagerare skulle våga säga ifrån om någon betar sig illa i en vagn. Människor blir som fiskar som söker skydd i stimmet, det gäller att inte sticka ut och reagera för man vet inte hur illa man kan råka ut. Även om skjutningarna skulle minska på grund av vapenstillestånd i gängen behöver inte detta betyda att läget blivit bättre. Det kan lika väl betyda att läget är värre än någonsin genom att makten konsoliderats och de olika gängreviren stabiliserats. Då är det lätt att felaktigt dra slutsatsen att allt är bra eftersom det inte skjuts. Jag tror att det i delar av Sicilien och Kalabrien under långa perioder varken skjuts eller mördas på grund av att maffian lyckats få total kontroll. Men för människorna som bor i de här områdena är livet allt annat än fritt.

Hur påverkas näringslivet och företagandet av gängkriminaliteten?

Alla företag som vill driva verksamhet måste ta kriminaliteten i beaktande redan från början. Det första man gör, om man kan, är att se till att inte ha verksamhet i de områden där gängen härskar. Även detta har ju blivit en klassfråga – den lokala tobakshandlaren som startat en verksamhet som invandrare i Sverige har inte samma valfrihet som mer etablerade företagare. Och gängen härskar ju i socialt utsatta områden där arbetslösheten är hög och många människor har låga inkomster. Dessa områden blir då utan ekonomisk verksamhet och arbetsplatser, vilket i sin tur leder till en försämring av området. Även på detta plan drabbas framför allt de som redan är mest utsatta.

När det gäller företag i allmänhet, så leder kriminaliteten till ökade kostnader. Man tvingas att vidta en mängd säkerhetsåtgärder och göra företagets arbetsställen till veritabla fort. För några år sedan var det ju till och med farligt för ingenjörerna på Ericsson att jobba över ute i Kista. Flera blev kidnappade och tillfångatagna under en tillräckligt lång tid för att de skulle bli tvungna att öppna sina mobiltelefoner och skicka över pengar via bank på telefon. Sedan skulle pengarna föras vidare innan de släpptes. Efter en tid fick man visserligen stopp på detta, men företagen var tvungna att dra slutsatsen att de måste förskansa sig i ännu högre utsträckning. Detta kostar ju och de kostnaderna måste tas ut på något sätt. Den enda bransch som gynnas är säkerhetsbranschen. Den existerade ju nästan inte för 50 år sedan, men idag har branschen 50 procent fler anställda än antalet poliser i Sverige och fortsätter att växa i snabb takt.

Sedan finns det en del ekonomisk verksamhet även i de områden som kontrolleras av gängen, men den kommer i det fallet att drivas eller kontrolleras av den organiserade brottsligheten själv. Om man vill driva en verksamhet där så måste man betala

för deras beskydd. Det blir ett slags skatt du måste betala för att inte ditt företag ska förstöras eller tas över. Det kan därmed bli väldigt lugnt på ytan, men det är ett lugn som bygger på en motiverad fruktan för att råka illa ut.

Hur har näringslivet reagerat på den ökande brottsligheten?

Mycket tydligt. Svensk Handels säkerhetschef har flera gånger lyft fram hur mycket pengar det kostar med alla åtgärder som handeln tvingas vidta. Detta har dock inte tagits på tillräckligt stort allvar av det offentliga Sverige. Samhället borde ha agerat omgående när man såg den organiserade brottsligheten växa till sig. Den är förhållandevis lätt att stoppa inledningsvis. Men när den vuxit sig stor, blivit mer välorganiserad och tagit sig in i hela samhället är det i princip omöjligt att ta tillbaka våldsmonopolet. Under 1860-talet var det oklart om Sicilien hörde till Italien eller Frankrike om jag minns rätt. I detta vakuum på ungefär 15–20 år växte maffian till sig och tog över »skötseln« av Sicilien. Det är över 160 år sedan, men staten har fortfarande inte lyckats ta tillbaka våldsmonopolet. Har det väl slagit rot är det nästan omöjligt att få bort.

Fransk polis och underrättelsetjänst har gjort stora insatser för Sverige med sin avlyssning i realtid och kryptering av de tunga kriminella nätverkens koder och kommunikation. Men nu verkar det inte ens möjligt att lagföra de här personerna i Sverige eftersom vår lagstiftning inte är anpassad till den här kriminaliteten. Har du reflekterat någonting över det?

Det är ytterligare ett exempel på hur vi är sena på bollen. Innan vi agerar måste problemen bli snudd på oöverstigliga och så synliga att ingen, inte ens kriminologerna på Brottsförebyggande rådet, längre kan påstå att de inte existerar. Om den organiserade brottsligheten kommunicerar på ett sådant

sätt som man enligt svensk lagstiftning inte kan låta polisen få inblick i, då måste man ju skyndsamt ändra på den lagen. Vems integritet är det egentligen vi skyddar här? Är det inte viktigare att öppna upp kommunikationen och kunna bekämpa den organiserade brottsligheten? Jag lutar åt det senare. Sen blir det ju förskräckligt illa om det är så att bevisen finns, framtagna av fransk polis, men att de inte skulle visa sig vara giltiga för att de tagits fram på ett sätt som är olagligt i Sverige. Föga förvånande är det vad försvarsadvokaterna hävdar.

Så du ger ett kraftigt underbetyg åt svensk lagstiftning på det här området. Måste den transformeras till att anpassa sig till den kriminalitet som råder i Sverige i dag?

Ja, ett annat exempel är tullens bristande befogenheter. Du kan gå in på en bondgård, stjäla en traktor och sen bara köra ombord på en färja till Estland eller Polen och sälja den. Tullen har tydligen ingen rätt att ingripa även om de misstänker att den är stulen. Men om du däremot har köpt en båt i Tyskland och kör ombord på färjan från Tyskland till Sverige så kommer den tyska tullen att kräva att du kan bevisa att du verkligen äger båten och att den har kommit i din ägo på ett hederligt sätt. Det är alltså omöjligt att föra saker i den andra riktningen utan att bevisa sitt ägande. Så det går inte att skylla på EU i det här fallet.

En annan sak vi behöver komma till rätta med omgående är öppenheten vad gäller enskildas personuppgifter från myndighetsregister. I dag kan man på ett ögonblick få reda på en människas adress, inkomst och familjeförhållanden bara genom att slå på personens namn eller registreringsnummer på bilen. En bild på personens ytterdörr går att få fram på ett par sekunder. Det är en grotesk ordning som bottnar i en naivitet som vi kunde kosta på oss när vi inte hade en organiserad kriminalitet av det slag vi har i dag. Det måste vara möjligt för

den enskilde att begära att sådana uppgifter inte ligger öppet tillgängliga. Det får inte vara möjligt att passera en villa och direkt googla sig fram till inkomst och ålder på de som bor där. Det ska inte gå att söka upp förbipasserande vittnen genom att slå på deras bils registreringsnummer eller att enkelt leta upp anställda inom rättsväsendet. Kriminalvårdare är skyldiga att uppge sitt namn i arbetet med dömda brottslingar, samtidigt som de tvingas acceptera att en lång rad personuppgifter hos myndigheter är öppet tillgängliga på nätet. Det är nödvändigt att vi tänker om kring detta.

Menar du att Sverige är på väg att få en situation likt Sicilien, där kriminaliteten och maffian är förlamande för hela samhället?

Jag nämner Sicilien för att det är ett fall som bär på konkreta lärdomar – exempelvis när det gäller hur kriminellas grepp om samhället ibland kan driva ner våldstatistiken, vilket kan verka kontraintuitivt. Än så länge är påverkan främst begränsad till vissa geografiska områden och till vissa branscher. Paradoxalt nog verkar just välfärdssystemen vara lättast att plundra. Det är så otroligt viktigt med människors integritet, sägs det. Så där vågar man inte kontrollera, vilket för mig är obegripligt. Politikerna, inte minst de till vänster, borde vara stolta över systemen och mycket angelägna om att inte bidragskronor hamnar i fel fickor. Men det är man tydligen inte. Däremot kan man inte tjäna en enda krona i den formella ekonomin, sälja en enda aktie eller ha en enda krona i ränteintäkter utan att det blir perfekt registrerat. I det fallet är det uppenbarligen inget integritetsproblem. Men om du får ett bidrag är det tydligen jätteviktigt att myndigheterna inte får samköra register. Man kan komma in i Sverige, starta ett företag med bara 25 000 kronor i aktiekapital och på olika

»Sverige är på väg att förlora kampen om våldsmonopolet«

sätt missbruka systemet i mer än ett år innan det upptäcks. Men då har man redan försvunnit ut ur landet, om ägaren ens alls varit här. Så det är mycket förvånande att man inte tar itu med det här omgående.

Vilka politiska ställningstaganden behöver göras nu, så inte den här kriminaliteten sprider sig ut och förgrenar sig i samhället och etsar sig fast?

Man måste inse att ett maktvakuum uppstår om inte samhället ser till att uppehålla lag och ordning. Finns inte polisen och rättssystemet där så kommer det någon annan i deras ställe. Det blir då den organiserade brottsligheten som upprätthåller någon sorts ordning. Och om de är riktigt skickliga på detta så ser vi inga skjutningar längre. Då har de tagit makten på riktigt. Så om skjutningarna upphör betyder det inte per automatik att allt är bra; det kan lika gärna vara tecken på motsatsen, att kriminaliteten verkligen har satt sig och blivit så effektiv att ingen försöker utmana den gruppering som tillskansat sig våldsmonopolet i en stad eller stadsdel.

Här kan inte nog understrykas att vi tenderar att underskatta gängens makt och påverkan på grund av att vi bortser från de åtgärder människor vidtar för att hålla nere det synliga våldet. Det dödliga våldet minskar exempelvis genom att människor som är rädda att drabbas allt oftare bär skottsäker väst och genom att det inom den kriminella världen utvecklas parallella rättsskipningssystem.

Man måste också förstå att såväl den inhemska organiserade brottsligheten som den brottslighet som ofta bedrivs av väldigt välorganiserade syndikat och ligor från utlandet mot Sverige faktiskt är rationell. Det är en kalkylerad brottslighet som, istället för att bygga företag i den formella ekonomin och göra rätt för sig, verkar i branschen »olagligt företagande«. Bästa

sättet att få bort dessa företag är att göra dem olönsamma. Det gör man genom att öka risken att åka fast och öka priset man får betala när man åker fast. Det är det enda sättet. Men om brottsligheten samtidigt sprider sig till tusentals platser saknar samhället resurser att göra någonting, även om vi skärper både straffsatsen och lagar.

Vi har, enligt min mening, låtit det gå så långt att synen på rättssäkerhet måste ändras för att komma åt gängkriminaliteten. Det är en så avgörande fråga för Sveriges framtid. Vi måste helt enkelt tillåta anonyma vittnen, mer rutinmässig avlyssning, hemliga förundersökningar och så vidare. De jurister, poliser och i övrigt insatta personer jag känner håller mellan skål och vägg med om att det är just den svenska uppfattningen om rättssäkerhet som är det kanske största hindret för att lyckas i kampen för att ta tillbaka våldsmONOPOLET.

Vilken är din syn på de religiösa skolorna? Vi har olika religiösa skolor i Sverige.

För mer än 60 år sedan startades Hillelskolan. Ingen hade föreställt sig att det lagrum som hade öppnats för denna judiska skola skulle leda till bildandet av så många kristna skolor – det finns idag ett femtiotal. De kristna skolorna är ju förhållandevis välintegrerade i det svenska samhället, men på senare tid har muslimska skolor tillkommit. Även i det fallet kan man i dagsläget förringa frågan och peka på att det bara handlar om 2500 elever. Men jag ser en risk för att skolentreprenörer med den inriktningen lär sig hur man även här kan utnyttja systemet – vi talar ju om skolpeng på upp till 120–130000 kronor per elev. Det finns heller inga hinder för att driva friskolor och ta emot donationer. Man kan driva en friskola på offentlig skolpeng, få ytterligare stöd från auktoritära stater – vilket vi sett gott om exempel på i Europa – och slå två flugor i en smäll: tjäna

»Sverige är på väg att förlora kampen om våldsmonopolet«

mycket pengar på verksamheten samtidigt som man bedriver indoktrinering. Eftersom det både går att göra det till en lönsam affär och uppnå sina indoktrineringensambitioner kan antalet elever i dessa skolor efter ett antal år ha tiofaldigats. Även i detta fall gäller det att stämma i bäcken innan det är för sent.

Borde man förbjuda religiösa skolor, tycker du?

Det skulle bli ramaskri om man gick in med förbud. Antagligen räcker det med att inte tillåta några nyetableringar och sen ha ordentlig kontroll på de religiösa friskolorna, oavsett trosinriktning. Men om man av rädsla för att ta i denna känsliga fråga låter sektorn växa till sig blir det svårare. Det kommer att finnas entreprenörer där ute som lär sig hur man kan exploatera systemet och när ett robust strukturkapital är utvecklat är det bara att rulla ut konceptet i varenda stad som har ett tillräckligt stort potentiellt elevunderlag.

Vilka är dina tre viktigaste förslag på förändringar för Sverige för att vi ska kunna hitta rätt kurs gällande integrationen och minska gängkriminaliteten?

För det första måste skolan ha förväntningar och prestationskrav på varje elev. Att ställa krav är att bry sig. Att dina föräldrar är invandrare och kanske lågutbildade är ingen ursäkt för att du ska klara dig sämre i skolan. Du kanske får jobba lite hårdare. Men det är knappast någon nackdel. Den som tidigt lär sig att jobba lite hårdare utvecklar en förmåga som vederbörande har utomordentligt stor nytta av sen som vuxen. Eleven behöver också förstå hur samhället och majoritetsbefolkningen fungerar. Alla måste förberedas för att kunna bidra till att förvalta och utveckla Sverige i framtiden. Det vi ser i dag är en stark rädsla för att berätta hur det fungerar i Sverige i tron om att det leder till en känsla av utanförskap. Detta är kontraproduktivt

och är ett viktigt skäl till att framför allt många killar söker sig till andra, dysfunktionella gemenskaper.

För det andra borde språktester och/eller ett strikt försörjningskrav införas som krav för att få permanent uppehållstillstånd. Varför ska det vara kontroversiellt att säkerställa att man kan svenska när man aspirerar på att bli medborgare och all kommunikation i Sverige på nästan alla arbetsplatser är på svenska?

Om vi hade sådana tester skulle ju de nyanlända genast sätta igång med att lära sig svenska och se till att bli tillräckligt bra på det. Att vi har de här kraven och förväntningarna på dem som kommer till Sverige och vill skapa sig en framtid här är ju att visa respekt för dem som kommer. I stället säger man, åtminstone mellan raderna, att de som är födda i Sverige med svenska föräldrar, på dem har vi krav och förväntningar på att de ska kunna bra svenska och vara produktiva. Men om dina föräldrar är födda utomlands eller ni har kommit hit från utlandet i vuxen ålder så har vi inte förväntningar på att ni ska lära er språket ordentligt. Det är respektlöst att inte ställa de kraven.

För det tredje måste det alltid löna sig att arbeta. Detta är helt centralt. Man ska inte bara få pengar för att sitta inaktiv i en lägenhet man blivit anvisad. Det finns alltid saker som behöver göras i samhället. Jag är övertygad om att nyanlända till Sverige verkligen önskar att få möjlighet att göra rätt för sig. Att inte med egna arbetsinsatser få möjlighet att betala tillbaka på den tacksamhetsskuld man fått till det svenska samhället är både respektlöst och hänsynslöst. Den som uppfattar att den inte har möjlighet att återgälda en skuld ser då i värsta fall som enda utväg att vända sig emot den som varit behjälplig. Här tror jag en viktig förklaring finns till mycket av den fientlighet mot Sverige som kommer till uttryck i många invandrantäta

»Sverige är på väg att förlora kampen om våldsmonopolet«

områden, bland annat i form av attacker på brandkår och annan blåljuspersonal.

Borde man på sikt börja lösa det här mycket närmare de länder där konflikter pågår?

Om man verkligen tänker i termer av att vi i Sverige är beredda att satsa ett visst antal tiotal miljarder per år för att hjälpa flyktingar, då bör man fråga sig hur dessa pengar kan göra så stor nytta som möjligt. Då är det nästan alltid så att de pengarna skulle göra mycket mer nytta i närområdet. Där skulle man för samma belopp kunna hjälpa många fler människor i stället för bara det fåtal som lyckas ta sig till Sverige. Sen när krisen är över är det viktigt att drivna, dynamiska människor faktiskt finns på plats och bygger upp länderna igen. Det vore ju oerhört tragiskt om många av dem som skulle varit bäst skickade att göra detta sitter i Sverige – i värsta fall i någon svensk betongföroret där utanförskapet suger musten ur dem. Dessutom till väldigt stora kostnader och en majoritetsbefolkning som blivit allt mer avogt inställd till invandring.

Så det handlar om att tänka om i grunden och skapa ett helt nytt system?

Jag tror det. Min känsla är att Brexit handlade mycket mer om detta än vad som syns på ytan. Man säger det inte rent ut, men jag tror att det drivs mycket mer än vad man tror av en vag känsla av att här är det någonting som går snett och jag känner mig maktlös. Resultatet blev Brexit, trots att ingen i den brittiska eliten hade räknat med det. Samma tendens, samma känsla, finns nog i flera andra EU-länder. Så om vi inte aktar oss så kommer det bli fler länder som vill lämna EU-gemenskapen.

Hur viktiga tror du frågorna om migration och integration blir för väljarna nu inför nästa val 2022?

Jag tror att det kommer att bli en av huvudfrågorna. Det var drygt 80 000 personer som kom till Sverige 2020, så vi har inte alls stängt gränsen eller stoppat invandringen. 80 000 personer skulle ha varit ett rekordår alla år utom ett på 1990-talet och ett exceptionellt rekordår om det hade varit på 1980-talet. Kanske har just asylinvandringen minskat, men i stället har anhöriginvandringen ökat. Plus att människor hittar andra sätt att ta sig in. Fortsätter invandringen att ligga på 80 000 per år, eller även om det bara skulle bli 50 000 per år, så kommer integrationsskulden inte bara förbli ofantligt stor, den kommer att fortsätta stiga.

De som redan invandrat till Sverige är ju ofta också de som är mest kritiska till en fortsatt snabb invandring. Det är inte alls konstigt, det är de som ser och personligen drabbas av integrationsproblemen i sitt eget område. Egentligen vore det logiskt att ta ett djupt andetag och säga att nu måste vi lösa de problem vi har innan vi tar emot fler människor. Men det förutsätter att vi faktiskt vågar se de problem vi skapat i vitögat, öppet erkänna dem och få upp dem på bordet. Den punkten har vi ännu inte nått fram till.